

ဆိပ်လိပ် တၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်ကရၢၢ်

တၢ်ထံာ်မိလၢကိၢ်ရှ်မိုၢ်တြိၢ်ကညီထူလံၤဖိအကိၢ်ပူၤန့ၣ်
ပုၤဟံၣ်ခိၣ်ဖိဒီးန့ၣ်ဆၢၣ်အိၣ်မူတပူၤဃီသ့

“တၢ်မူခဲလၢာ်အိၣ်မူသကိးမုာ်မုာ်ခုာ်ခုာ် လၢတၢ်မုာ်တၢ်ခုာ်အဖီလၢာ်”

ယိပ်လိာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်လိာ်ဖိးမံၤဒီး ကညိဖိအတၢ်မိၣ် န့ၣ်သးလီ

- ၁. တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ဒီးနီၢ်ကစၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသး
- ၂. ခိၣ်ယၤန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်ဘၣ်ထွဲလိာ်သးတမံၤယီ
- ၃. လုၢ်လၢ်ထူသန့တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤ

ယိပ်လိာ်ကျိးဒီးအသ့ၣ်ပှၢ်တဖၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိပ်အပူၤ

ကီၢ်ပယီၤအမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးဟီၣ်ကဝီၤလၢအမ့ၢ် တၢ်လီၢ်လၢပှၢ်တလဲၤတုၤက့ၤတုၤညီၣ်န့ၣ်အလီၢ်အံၤန့ၣ် ခိဖျိဘၣ်ကွၢ် ဆၢၣ်မံၤဒီးထံလီၢ်ကီၢ်ပတၢ်ဒုးတၢ်ယၤ ဒီးအိၣ်တၢ်လံၤလၢသုးမိၤစိရိၤပဒိၣ်တၢ်ပၤအဖိလၢလၢအပူၤကွၢ် အနံၣ်လၢအဆံ တဖၣ်အယီ သ့ၣ်ပှၢ် ကစၢ်ကလိလၢကညိပှၢ်ထူလံၤဖိအိၣ်ဆိးဝဲအံၤန့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပှၢ်ကဆိမိၣ်လၢ ကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်မံၤလၢ ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျဲပူၤအလီၢ်တသ့ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယိပ်လိာ်တြီၤအံၤ အိၣ်လၢအိၣ်ပျဲဝဲဒၣ်ဒီးန့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်အိၣ်ယၤအါမး ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လီၢ်တတိၤလၢန့ၣ်ဆၢၣ်သ့ၣ်ပဟံၣ်အ သ့ၣ်ပှၢ်လၢအလုၢ်ဒိၣ်ပှၢ်ဒိၣ် လၢဘၣ်တၢ်ထံၣ်န့ၣ်အီၤဖဲ ကီၢ်အ့ၣ်အမ့ၢ်ထီၣ်ကလံၤထံးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ယိပ်လိာ်ကျိးလၢအထီၣ်အိၣ် ဝဲဒၣ် ၂,၈၀၀ ကံလိမံထၢၣ်အံၤန့ၣ် ယူၤလီၤသဘျဲဝဲဒၣ်တုၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤဒီး တၢ်တတုၤထီၣ်ထံတမၢ်လၢအပူၤနီတဖျၢၣ်ဒီး ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဝဲဒၣ်ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢလၢအကၢအကလုာ်အါမံၤဒ်အမ့ၢ် အ့ၣ်အဘီၣ်သိၣ်, ဘီနၤ, ကယုၤပှၢ်သ့ၣ် တဖၣ်အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး အဟံၣ်အယီတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲတခါန့ၣ်လီၤ. ဖဲအပူၤကွၢ်စ့ၢ်န့ၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်, ပှၢ်ထူလံၤဖိတၢ်ကဟုက ယၢ်စုလီၤဆိတၢ်မၤအတၢ်ယုသ့ၣ်ညါဒီးမၤနီၣ်မၤယါအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢအစၢၤဘူးကလီၤတုာ်ဒ်အမ့ၢ် ဘီၣ်သိၣ်ဒီး ခုသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးလၢတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲအံၤအါမးန့ၣ်လီၤ.

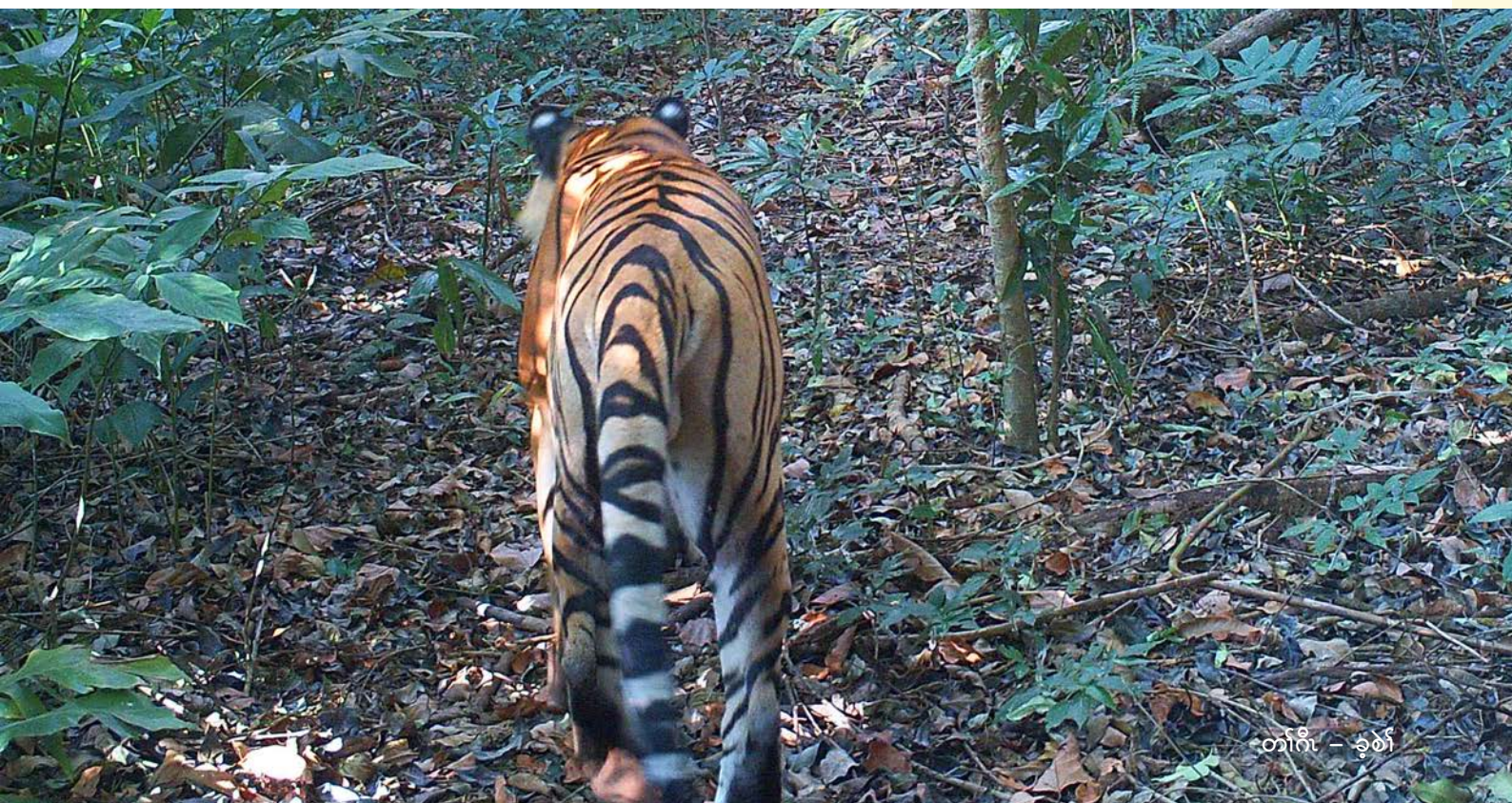
ဘၣ်ဆၢၣ်တၢ်လၢအလီၤသးအုးတမံၤတခါမ့ၢ်ဝဲဒၣ်, ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ဒီးကူၣ်ပနံၣ်ဒီးမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢ ကမၤဝဲဒၣ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤလၢအတၢ်ကွီၣ်ဒိၣ် ဖဲယိပ်လိာ်ကျိးတြီၤပူၤအံၤ ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိပ်လၢတၢ် မူအါကလုာ် ဒီးကညိပှၢ်ထူလံၤဖိအတၢ်န့ၣ်သၢဟီၣ်ကဝီၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လီၤလၢတဘျီအခါမ့ၢ်တၢ်ဝဲတၢ်ဒုးပျီအံၤ ကဲထီၣ်ကဒါက့ၤပျဲပူၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျံၤကွီၤ လၢဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢအစၢဘျးကလီၤတူၢ်အကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် လၢပုၤထူ လံၤဖိတီခိၣ်ရိၣ်မဲၤဒၣ် ဘၣ်ကသ့ၣ်ဧါ.

တၢ်စံးဆၢတခါ သ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ယိၣ်လိာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်စုလီၤဆိတၢ်မၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါလၢအိၣ်ထီၣ်
အသးခိဖျိ လီၤကဝီၤပုၤတတၢ်အတၢ်ကဟုၤကယၢ် တၢ်ဖံးတၢ်မၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢတၢ်မၤတၢ်လံၤအီၤလၢအပူၤကွံာ်အနီၣ်လၢအ
ဆံၣ်တၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ကညီပုၤထူလံၤဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ဟံၢ်, တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်ဒီးတၢ်ဒုၣ်တၢ်ထူ လၢအကၢၤဖျိၣ်စူးကါဝဲဒၣ် တၢ်
လုၢ်အိၣ်သးသမူကျိၤကျဲၤလၢအယုၢ်ကၢ, တၢ်ဒီသဒါခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢဒီး ဒံၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်တၢ်ပတၢ်ပြးသန့သ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအ
ဒုးအိၣ်မူအိၣ်ကဲၤဒၣ် ဟီၣ်ကဝီၤတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤအံၤဒီး အတၢ်မူတတၢ်တဖၣ်အံၤ တုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. ပဟီၣ်ခိၣ်ဖျါ
လၢအဘၣ်ကွၢ်ဆၢမဲၣ်ဒီး တၢ်မူအါကလုာ်အစၢလီၤတူၢ်ကွံာ်ဒီး တၢ်ကသ့ၣ်ကသံးတၢ်ဆိတလဲအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအ
ဂီၢ် တၢ်ကူၣ်သ့, လုၢ်လၢထူသန့တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ ဒီးတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အတၢ်န့ၣ်သါဒ်အံၤတဖၣ်အံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ယၢၤလၢအလုၢ်ဒိၣ်
ပျဲဒိၣ်နီၢ်မးန့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤထံကီၢ်လၢ အအိၣ်တၢ်လၢသုးမိၤစိရိၤပဒိၣ်အတၢ်ပဖိလၢဒီး ထံလီၤကီၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၢၤတဖၣ်အကျါအံၤန့ၣ်
ကတီၢ်ခဲအံၤ အခိၣ်ဟဲဝံၣ်ထီၣ်က့ၤအသးကယီၤကယီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်သးအဝဲအံၤစ့ၢ်ကီး တမ့ၢ်ဒီးတၢ်အဂီၢ်အကျါဘၣ်. လၢ
တၢ်ဟံးန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒ်အံၤအဖိခိၣ်, ပုၤလၢအထံၣ်ယုၢ်ဒီးဆိၣ်ထွဲၣ်ဒၣ်ယိၣ်လိာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဂ့ၢ်လိာ်ဝဲ
ဒၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤဖးဒိၣ် လၢအကအိၣ်တူၢ်အိၣ်ကလီၤကွံာ်ပုၤထူလံၤဖိအဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်ဒ်အမ့ၢ် ထံတမ့ၢ်ဖးဒိၣ်, တၢ်ခူၣ်စၢ်ထး
ဒီးပျဲပူၤသ့ၣ်ပျံၤကွီၤ ခိဖျိလီၤခါၣ်သးတၢ်ဖိၣ်ပျံၤသန့ဒ်အမ့ၢ် ဒီးကလုာ်တၢ်ဟးကသ့ၣ်ကရၢၢ် (တမ့ၢ်တၢ်လၢကမျၢၢ်မိၣ်န့ၢ်သးလီ
ဒီးယုထီၣ်) သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကဟံးန့ၢ်ဆူၣ်ပုၤထူလံၤဖိအဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်အံၤအလီၤ တၢ်ကြးယုထံၣ်န့ၢ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ်
ဖံးတၢ်မၤအကျဲၤလၢအယုၢ်ကၢလၢအဂၢၤန့ၣ်လီၤ. ခိဖျိလီၤကဝီၤအထံၣ်ရၢၢ်ကီၢ်သးတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်အတၢ်အိၣ်သး ဒီးကမျၢၢ်အတၢ်
ထီၣ်တဘိယုၢ်ယီၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲအယီၤ, တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်တိာ်ကျဲၤလၢအတက့ၢ်ဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် တမ့ၢ်တၢ်လၢအကဲထီၣ်
လိာ်ထီၣ်ဘၣ်. ဒီးတၢ်တိာ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤ ဒ်တၢ်တိာ်ဟံးအီၤအသး မ့ၢ်တလဲၤအသးဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါဘၣ်န့ၣ် ကဒုးအိၣ်ထီၣ်က
ဒါက့ၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၢၤ, ကမၤဟးဂီၤပုၤတတၢ်ကမျၢၢ် ဒီးခိၣ်ယၢၤန့ၣ်ဆၢအါအါကလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤ - ခုၤ

ဃိၣ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်အံၤတၢ်ခါအတၢ်အိၣ်သးအိၣ်လဲၣ်

လိၣ်ကဝီၤပုၤတၢ်လၢကီၢ်ရၢၢ်မ့ၢ်တြီၢ်, ကညီဖိခိၣ်ယၢၤဒီးပုၤဂီၢ်ဝီၣ်တၢ်မၤပုၤဘျးစဲကရၢ ဒီးခုၣ်အိၣ်ယုၣ်-ကညီဒီကလုာ် စၢဖျိၣ်ကရၢသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဟံၣ်ဖျိၣ်မၤသကိးတၢ်လၢအါန့ၣ်အါလၢအတီၢ်ပူၤအဖီခိၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်ပျံၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျံၤ ကွီၤဒီး ပုၤတၢ်သ့ၣ်ပုၤတဖၣ်လၢတၢ်ကဟုၤကယၢ်က့ၤတၢ်မူအါကလုာ် ဒီးတၢ်ဆိးကါဝဲဒၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ယၢၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အယုၣ်ကၢန့ၣ်လီၤ.

ဃိၣ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်ခိၣ်တယၣ်တၢ်ဖဲတၢ်မၤဒ်အံၤသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်အုၣ်သးသ့ၣ်တဖၣ်လၢအဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဝဲ ဒၣ်တၢ်ယုၤထၢတၢ်မၤကျဲလၢအဂၤ, ပုၤတၢ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်လၢအယုၣ်ကၢ ဒီးတၢ်ကဟုၤကယၢ်စုလီၤဆိတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်အသးသ့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူၣ်လိၣ်တၢ်ပိၣ်သကိးအဆိကတၢ်တၢ်ဘျီဘၣ်ယးဒီး ဃိၣ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်အံၤ ဘၣ်တၢ်မၤအံၤလဲၣ် လါမ့ၢ် ၂၀၁၆ နံၣ်အပူၤ ဒီးပုၤဟဲထီၣ်ပၣ်ယုာ်ဝဲလၢတၢ်ကူၣ်လိၣ်တၢ်ပိၣ်တၢ်ဘျီအံၤန့ၣ်ဒီး ၃၀၀ ဂၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤမဲအုၣ်ပျံၤသ့ၣ်ဒီးပုၤသ့ၣ်ကုသးပုၤဒီးန့ၣ်ရှဲၣ်ကရၢသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဟံၣ်လီၤအံၤလၢကီၢ်ဆၣ်တဘျီဘၣ်တဘျီစုာ်စုာ်အပူၤ လၢ တၢ်ထၢဖျိၣ်က့ၤပုၤတၢ်အတၢ်ထံၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်သး ဒီးတဲန့ၣ်ဟံၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ယး ဃိၣ်လိၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်အံၤ အတၢ်ထံၣ်တၢ် ဆိကမိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကူၣ်လိၣ်တၢ်ပိၣ်သကိး (၂) ဘျီတဘျီန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤအံၤလဲၣ် လါဒိၣ်စဲဘၣ် ၂၀၁၆ နံၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကမျာ်ပုၤထူလံၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်နီၣ်ဝံၣ်ခံတခါ (ပုၤလၢအရူၤဒိၣ်) လၢတၢ်ကဟ့ၣ်ကယၢ် တၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

ယိၣ်လိာ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခၢ်ကရၢ်အမိၢ်လံၤမိၢ်ပုၤကဖျါထီၣ်အဂီၢ် တၢ်မၤကျဲၤသန့ခိၣ်သ့ၣ်လၢကဘၣ်တၢ်မၤအီၤန့ၣ် မ့ၢ်ဒၣ်က ညိမိၢ်လုၢ်ပၢ်လၢထူလံၤအတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤဟီၣ်ခိၣ်ကပံၢ်ဒီးန့ၣ်ဆၢၣ်အကျဲၤသန့တခါ လၢအဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤဒ်အမ့ၢ် “ကီၢ်” န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ

- ဟီၣ်ခိၣ်မဲၢ်ဖဲခိၣ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝီကရၢ် လၢတၢ်ပၤတၢ်ပြးကျဲၤဟီၣ်ခိၣ်ကပံၢ်လၢအယုၣ်ကၤ
- ပုၤတတၢ်အါဖုအတၢ်ပၤပုၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ပၤဆုၤရဲၣ်ကျဲၤ လၢအပၤပုၤသကိးပုၤထူလံၤဖိအတၢ်သ့ၣ်ညါနီၣ်ပၢ်လၢ န့ၣ်ဆၢၣ်တၢ်မူတတၢ်, ပျဲပုၤဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျံၤကွီၤ, တၢ်ဖဲးစးဖဲးသံၣ်အလီၢ်အကျဲၤ, တၢ်ဒၣ်တၢ်ထုလၢဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢလၢ တၢ်တြီၤအီၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်ဘျီၣ်က့ၤတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခၢ်အကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်

ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢ အတၢ်အိၣ်ဆိးအလီၢ်အကျဲၤ သ့ၣ်တဖၣ် ဆဲးအိၣ်သ့ၣ်ဒီးလၢ ကညိကီၢ်ပုၤအံၤန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အုၣ် သးတခါလၢအပၤဖျါထီၣ်ဝဲ ဒၣ်တၢ်ကူၣ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါ နီၣ်ပၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး “ကီၢ်” တၢ် ဖဲးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲၤဒီးအ သန့သ့ၣ်တဖၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. ယိၣ်လိာ်တၢ်မုၢ်တၢ်ခၢ်ကရၢ် စုၤလီၤဆိတၢ်မၤအပုၤပၤပုၤ ဒီး “ကီၢ်” (၈၃) ဘုၣ် ဒီးအ တၢ်ပညိၣ်တခါမ့ၢ်ဝဲဒၣ် တၢ် ဒီးသအဒီးတၢ်မၤမူမၤဂၤထီၣ်က့ၤ “ကီၢ်” အသန့လၢလီၢ်ကဝီၤ ပုၤတတၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အကျိၤဒ် အမ့ၢ်တၢ်ယုထၢအကျဲၤလၢအ ယုၣ်ကၤတခါ လၢကခီဆၢ ဝဲဒၣ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်တၢ် တိာ်ကျဲၤလၢအကတကီၢ်ဒိၣ် သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ် ကိးကျဲၤတဘိလၢပုၤဘၣ်ကီ ဘၣ်ခဲဒီးပုၤလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်သ့ၣ် တဖၣ် ကဟဲက့ၤအိၣ်ဆိးက ဒါက့ၤလၢကညိကီၢ်ဖဲၣ်အပုၤ လၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်မၤဟးဂီၤ ဝဲဒၣ်ခိၣ်ယၤန့ၣ်ဆၢၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ် မုၢ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤ - ခုၣ်စၢ်

တၢ်ဂီၤ - ခုၣ်စၢ်

တမ္းထဲလာကရၢ်တဖျၢၣ်စိဘၣ်, မ့ၢ်တၢ်ထံၣ်စိလၢအမူတခါန့ၣ်လီၤ

အပူၤကွၢ်ကီၢ်ပယီၤဒီးထံၣ်ဂၤကီၢ်ဂၤကူၣ်ပနံၣ် အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်ကမၤဝဲဒၣ်တၢ်ဂၤထီၣ်ပသီ ထီၣ်တၢ်တိၢ်ကျဲၤ လၢယိၣ်လိာ်တြီၤအပူၤ လၢအကၤဒုး အိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟးကွၢ်ဟးဂီၤဒီး တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးအါ အါဂီၢ်ဂီၢ်တဖၣ်အလီၤန့ၣ် ယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်က ရၢၢ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ကျဲၤယုထၢတဘီၤလၢ အဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ် ဘါ ဒီးမၤဆူၣ်ထီၣ်ကွၢ်ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကမ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢ တၢ်ကတုၤထီၣ်ထံတမၢ်ပးဒိၣ်လၢယိၣ်လိာ်ကျိပူၤအါ အါဂီၢ်ဂီၢ်အလီၤန့ၣ် ပထံၣ်လၢတၢ်တုၤထီၣ်ဒီးတၢ်ထုး ထီၣ်လိာ်ဘါသဟီၣ်လၢထံးဒီးစိၣ်လၢဂံၢ်ဘါသဟီၣ် လၢကျဲၤလၢအဆံးတကလုာ် လၢအတအိၣ်ဒီးလီၤခါၣ် သးပဒိၣ်တၢ်ဖိၣ်ပျံၤသန့န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအကြးဝဲဘၣ် ဝဲန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်ခူၣ်စၢ်ထးအတၢ်တိၢ်ကျဲၤပးဒိၣ်ဒီး တၢ်သုၣ်ရီၤဘၣ်ပးလဲၢ်ပးကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အလီၤန့ၣ် ပယုထီၣ် တၢ်ဟးဆုၣ်ကွၢ်ကိန့ဆၢၣ်, ဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိဒီး သ့ၣ်ပှၢ်ဝၣ်ပှၢ်အမုၢ်ကျိဝဲကွၢ် (eco-tourism) တၢ်ပၤဆုၢ်ရဲၣ်ကျဲၤသ့ၣ်ပှၢ်လၢအယုၣ်ကၢ, တၢ်သုၣ် ကျဲၣ်ကျိတၢ်လၢသ့ၣ်ပှၢ်ပူၤ (agroforestry) ဒီး န့ဆၢၣ်တၢ်သုၣ်တၢ်ဖျးအကျိအကျဲ (organic farming) သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂၤထီၣ်ပသီ ထီၣ်တၢ်တိၢ်ကျဲၤလၢအတက့ၢ်လဲၢ် လၢအဒုးကဲထီၣ် တၢ်သဘံၣ်သဘုၣ် ဒီးတုၤဒၣ်လဲၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်က ဒါကွၢ်ထံလီၢ်ကီၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤသ့ၣ်တဖၣ်အလီၤ န့ၣ်ပကျဲးစးယုထံၣ်န့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်လၢက တီၢ်ယံာ်အဂီၢ် ဒီးန့ဆၢၣ်တၢ်မူတဝါအတၢ်ဂၤထီၣ်ပ သီထီၣ် ဖဲသီးပုၤကညီကအိၣ်မူယုာ်တပူၤယီၤဒီးန့ ဆၢၣ်တၢ်အိၣ်ဝဲတရံးအိၤသ့ၣ်တဖၣ်ကသ့အဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်အသီလၢအပၤတၢ်ခဲအံၤ တဖုအၢၣ် လီၤဝဲဒၣ်လၢကတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲဒီး သ့ၣ်ထီၣ်ကွၢ်ဖဲဒရၢၣ် ဖိၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်ထံကီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပဝဲကညီဖိတဖၣ် ပတ မၤတၢ်နီတမံၤဒီးဆုၣ်နီၤအိၣ်ခိးတၢ် ဖဲသီးပကမၤန့ၢ် တၢ်အစၢအံၤဘၣ်. ယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ကရၢၢ်အံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ်ဖဲဒရၢၣ်ဖိၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်တၢ်မၤအကျိအကျဲ တခါန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဒၣ်ပုၤထူလံၤဖိနီၢ်ကစၢ်တၢ် စံၣ်ညီၣ်ပၤလီၤသး ဒီးပုၤတဝါအတၢ်ဒီသဒါကွၢ်ဝဲ ဒၣ်န့ဆၢၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်န့ၢ်သါအတၢ်မၤ တခါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂီၤ - စိၤဖိၢ်

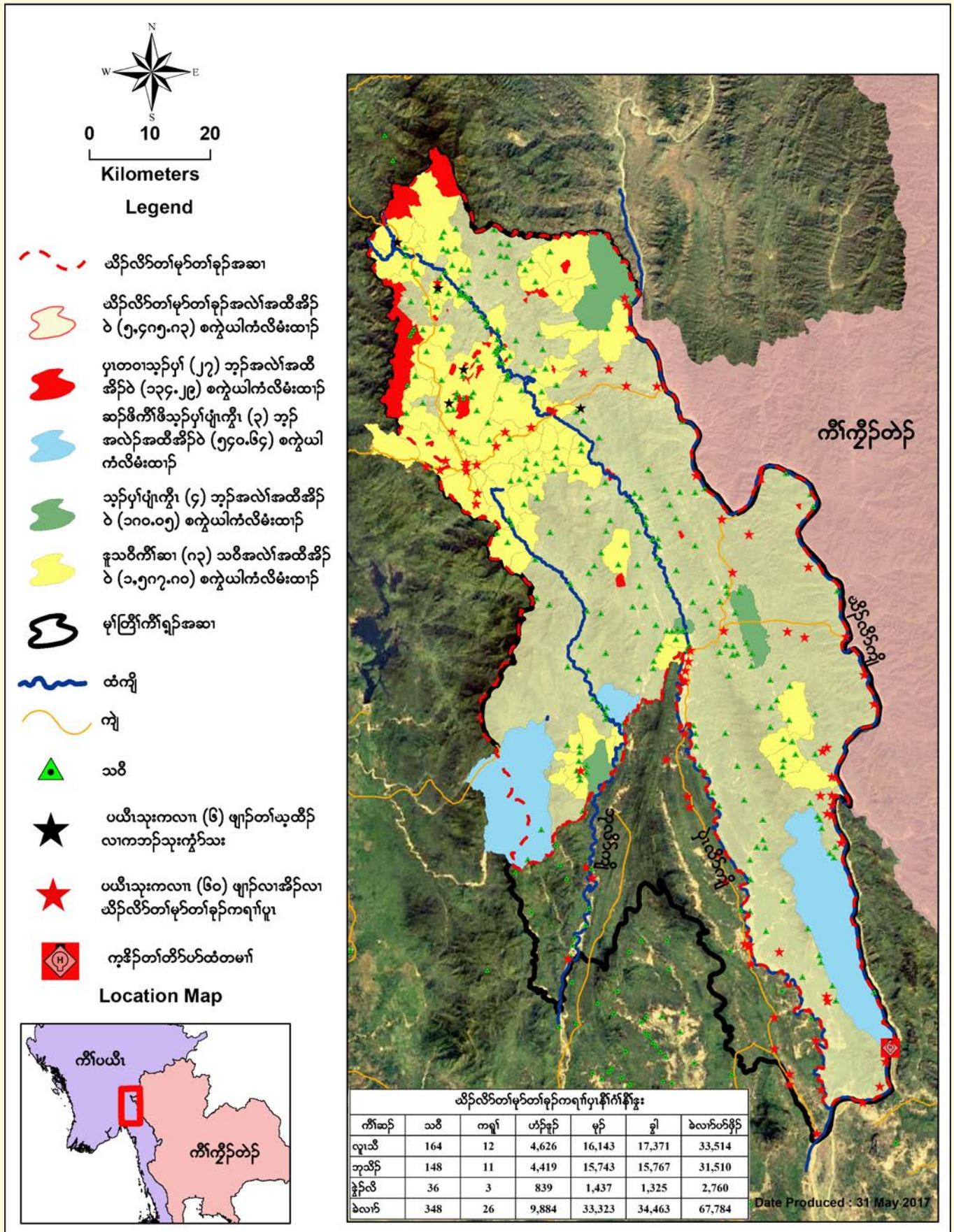
တၢ်ဂီၤ - ခုၤစဲၢ်

တၢ်ဂီၤ - ခုၤစဲၢ်

ယိပ်လိာ်တၢ်မုာ်တၢ်ခၢ်ကရၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ

ဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤ - ခုၣ်

သံကွၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသုၣ်

ပဒိၣ်ကျိၣ်ထူ, သုၣ်ပှၤဝဲကျိၣ်ခိၣ်, ကီၢ်ရၢၣ်မုာ်တြီၢ်
Email: dfomutraw@gmail.com

ဖိဖိစုၣ်ထူ, ခုၣ်ပှၤန့ၣ်တၢ်ခိၣ်ကျိၣ်
Email: paulkesan@gmail.com